

MEDLEMSBLAD

for

AUSTMARKA

HISTORIELAG

Nr 4. September 1979

- 2 -

NYTT FRA LAGET

Samrådsmøte på Glomdalsmuseet 5. mai 1979.

46 deltakere fra hele Hedmark møtte. Åge Sørmoen og Rolf Amundsen møtte for laget vårt. Hvert lag presenterte seg, og fortalte hvilke oppgaver de arbeidet med.

Noen viktige organisasjoner utenom historielagene:

Solør Slegtshistorielag, v/Birger Nesholen, har til oppgave å hjelpe slektsforskere med å skaffe opplysninger fra Statsarkivet. De har mikrofilmapparat. Laget ble stiftet 1939.

Årbok for Glåmdalen. Håvard Skirbekk fortalte om sitt virke for årboken. I år kommer den ut som 38. årgang med samme forfatter. Det var kanskje en ide å skaffe noen av disse til laget.

Statsarkivet på Hamar. Jan H. Olstad fortalte hva Statsarkivet har å by på av arkivstoff. Han fikk bl.a. spørsmål om når grensen for "nytt" stoff skal bli flyttet. Den er nå 1900. Det var noe ikke Statsarkivet kunne flytte automatisk. Saken må opp i regjeringen, og det er den som holder igjen.

Norsk lokalhistorisk Institutt. Leif T. Andreassen fortalte om dets arbeid. Det ble opprettet i 1955, og har som formål å fremme lokal- og regionalhistorisk arbeid. De gir hjelp, råd og rettledning bl.a. ved utarbeidelse av by- og bygdebøker. De arrangerer også kurs og seminarer, og utgir forskjellige publikasjoner. Laget fikk 4 hefter, og vi kjøpte "Skattematrikkelen 1647 Hedmark fylke", som kostet 51 kr. Instituttet kan også være til stor hjelp ved fotoregistrering.

Det ble vedtatt å holde flere slike møter i fremtiden.

Utgiftene for laget var 140 kr.

- 3 -

Austmarkadagen 23. juni.

Laget hadde fotoutstilling i Bergkollpaviljongen med meget god oppslutning. Det var moro at folk likte det vi hadde stilt ut. Vi fikk noen nye medlemmer, og fikk solgt en del bøker. Vi hadde stilt ut 50-60 bilder.

Utflukt til Finnskogen 7. juli.

Laget hadde en meget vellykket tur til Finnskogen på en av de fineste solskinnsdagene i sommer. Det meldte seg 30 deltakere, som ble kjørt med to busser. Først gikk turen til Finnetunet hvor Dag Råberg viste oss rundt. Siden gikk turen til Bautaen ved Røgden der medbrakte ble inntatt. Etterpå loset Juel Stubberud oss fram til Purala og Juhola, to gamle finnegårder som er bevart. Til slutt gikk turen til Kvarntorp i Lekvatnet hvor et meget etterlengtet måltid ble inntatt. Det bestod av motti og flesk med melk.

Bevaring av hus på Varaldskogen.

Historielaget hadde innbudt kulturstyret, Statens Skoger, Rotaryklubben og flere til møte vedrørende restaurering eller flytting av hus i Nordre Varaldskog til Lebiko. Det ble vedtatt på møtet at husene blir stående. Rotaryklubben har ei bu i Lerbekken og en stalllåve i Varaldskogberget som skal flyttes til Lebiko. Birger Nesholen fra Gruetunet advarte på det sterkeste mot at hus blir flyttet, det samme gjorde Sverre Østgård fra Finnekulturföreningen. Begge mente at husene mistet mye av sin verdi ved flytting.

Smedhaugen.

I løpet av høsten har huset fått nytt tak. Oskar Eng og Harald Kolbjørnsrud har arbeidet med å rette opp taket, og siden har komiteen for Smedhaugen hjulpet til. Styret var på befaring 12. september. Det mangler vindskier, de må settes på før vinteren.

Beretning til Samvirkelagsjubileet.

Åge Sørmoen har arbeidet med denne saken helt alene. Han har gjort en god jobb, som det må gis honnør for. Han leste opp beretningen på jubileumsfesten på Skytterhuset lørdag 15. september. Trass i husbygging og jordbruksarbeid har han fått fatt i stoff til en meget bra beretning.

Dugnad på Løvåsen, Brandval Finnskog.

Lørdag 1. september var laget, representert ved Åge Sørmoen, Henry Tangen og Rolf Amundsen, på dugnad på Løvåsen. Der står en meget fin stallåve, trolig bygd i 1818. Den manglet tak, og kulturstyret bevilget penger til takplater mot at historielagene på Austmarka og Kongsvinger sto for arbeidet. Oppslutningen fra Kongsvinger var meget dårlig, men takket være Juul Holen og Birger Nesholen gikk arbeidet bra unna.

Gammaldans på Varald Samfunnshus.

Det ble bestemt å holde fest på Varald Samfunnshus lørdag 3. november hvis det ikke kolliderer med andrenfester, og hvis musikk kan skaffes.

BYGDEBOKA

Når en leser denne boka, må en bli imponert over det store arbeidet som er nedlagt her. Resultatet er etter min mening blitt en ypperlig bygdebok. At det forekommer enkelte feil, ufullstendigheter og uklare ting, må ikke overskygge dette. Men for ettertida mener jeg det er viktig at slike ting blir påpekt så fort de blir oppdaget, og at mulige rettinger og merknader blir tatt vare på. Jeg tillater meg derfor å komme med nedenstående merknader:

1. Etter omtalen av plassen Nysætra under Karterud står det at den Hans Hansen som

bosatte seg der omkring 1950, var fra Berger søndre i Eidskog. Hans kone het Olea Olsdatter. De føres som foreldre til Karen Hansdatter som var min mormor, gift med Ole Olsen Aaserud - strand og bodde i Bjørnhullet.

Her er det noe som ikke stemmer. Min mor, Inga Bekken, som nå er 87 år, husker godt sin mormor, Olea Nysætra. Det stemmer at hun var gift med en Hans Hansen, men han var fra Larbækvelta på Varaldskogen, ikke fra Eidskog. De bodde i Nysætra. Ser vi så på slektsregisteret til Larbækvelta, finner vi at Hans Hansen derfra i 1850 ble gift med Olea Olsdatter Nybyggerud (plass under Østgården). Det er mulig de har bodd i Nybyggerud før de kom til Nysætra, for min bror, Ivar Bekken, kan godt huske at det på koppevaksineattesten til mormoren vår sto Karen Hansdatter Nybyggerud.

Hvordan Hans Hansen fra Berger søndre i Eidskog og kone Olea Olsdatter skal plasseres her, vet jeg ikke, men hvis de har eksistert og har bodd på Nysætra, må det ha vært før mine oldeforeldre kom dit. De oppgitte fødselsdatoer for de to ekteparene er heller ikke de samme. Navnene er de samme, men mine oldeforeldre som bodde på Nysætra, var fra Larbækvelta og Nybyggerud.

2. Så navnet til bureiseren på Tangen søndre under Fagernes. Side 541 er han kalt Torbjørn Gundersen Skullerud. Det skal være Gulbrandsen, for ser en på side 437, finner en at han var sønn til Inger Torbjørnsen Skullerud og Gulbrand Amundsen Solberg. De satt som leilendinger på en del av Skullerud.

3. Ingeborg Hansen Karterudbraaten på side 664 skal være Katrinebraaten. På side 414 er hun kalt Kristinebraaten.

Det var det jeg hadde denne gang. Hvis det er

